

Datum van
inontvangstneming

:

21/10/2020

Zaak C-428/20

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

11 september 2020

Verwijzende rechter:

Sąd Apelacyjny w Warszawie (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 augustus 2020

Verzoekende partij:

A. K.

Verwerende partij:

Skarb Państwa

[OMISSIS]

BESLISSING

28 augustus 2020

De Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny (rechter in tweede aanleg bevoegd in burgerlijke zaken Warschau, Polen; hierna: „SA”) [OMISSIS]

[OMISSIS]

heeft

na de mondelinge behandeling op 28 augustus 2020 te Warschau van

[OMISSIS]

de vordering van A. K.

tegen de Skarb Państwa (Poolse schatkist; hierna: „Schatkist”), vertegenwoordigd door de minister [...]

inzake een betaling

naar aanleiding van het door verzoekster ingestelde hoger beroep tegen de beslissing van de Sąd Okręgowy w Warszawie (rechter in eerste aanleg Warschau, Polen; hierna: „SO”)

[OMISSIS]

beslist:

1. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Was een lidstaat die met het oog op de aanpassing van de minimumdekkingsbedragen een overgangperiode heeft ingesteld overeenkomstig artikel 2 van richtlijn 2005/14/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 houdende wijziging van de richtlijnen 72/166/EEG, 84/5/EEG, 88/357/EEG en 90/232/EEG van de Raad en richtlijn 2000/26/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven, verplicht om binnen 30 maanden na de datum van omzetting van deze richtlijn de dekkingsbedragen te verhogen tot ten minste de helft van de in het gewijzigde artikel 1, lid 2, van richtlijn 84/5/EEG voorgeschreven bedragen:

- met betrekking tot alle verzekeringsovereenkomsten voor motorrijtuigen die na afloop van die 30 maanden van kracht waren, met inbegrip van de overeenkomsten die vóór 11 december 2009 waren gesloten maar ook na die datum van kracht zijn gebleven - voor schadegevallen die zich na 11 december 2009 hebben voorgedaan,

- of alleen met betrekking tot nieuwe verzekeringsovereenkomsten voor motorrijtuigen die na 11 december 2009 zijn gesloten?

2. Krachtens artikel 177, lid 1, punt 3¹, van de kodeks postępowania cywilnego (wetboek van burgerlijke rechtsvordering) wordt de procedure in hoger beroep geschorst.

[OMISSIS]

MOTIVERING [Or. 2]

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Artikel 2 van richtlijn 2005/14/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 houdende wijziging van de richtlijnen 72/166/EEG, 84/5/EEG, 88/357/EEG en 90/232/EEG van de Raad en richtlijn 2000/26/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verzekering tegen de wettelijke

aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven (PB 2005, L 149, blz. 14; hierna: „richtlijn 2005/14”), gelezen in samenhang met artikel 29 van richtlijn 2009/103/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven en de controle op de verzekering tegen deze aansprakelijkheid (PB 2009, L 263, blz. 11; hierna: „richtlijn 2009/103”).

Artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

1. Het hoofdgeding heeft betrekking op een tegen de Schatkist ingestelde vordering tot vergoeding van schade die is veroorzaakt door een onjuiste en onvolledige omzetting van richtlijn 2005/14.

Feiten

2. Op 12 oktober 2010 [OMISSIS] heeft zich in Polen een zwaar verkeersongeval voorgedaan waarbij 16 mensen zijn omgekomen, onder wie G. M. en de veroorzaker van het ongeval, bestuurder V. [...]. Deze laatste beschikte over een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering voor houders van motorrijtuigen, gebaseerd op een verzekeringsovereenkomst voor de periode van 8 december 2009 tot en met 7 december 2010, die hij had gesloten met [...] S.A., gevestigd te Ł. [OMISSIS].

3. Naar aanleiding van het overlijden van G. M. heeft haar dochter, verzoekster A. K., op 2 maart 2011 een schadegeval gemeld bij [...] en daarbij verzocht om vergoeding van de door haar geleden immateriële en materiële schade. In de loop van de afwikkelingsprocedure heeft verzoekster uiteindelijk uit hoofde van artikel 446, lid 4, van de kodeks cywilny (burgerlijk wetboek; hierna ook: „k.c.”) van [...] een bedrag van 47 000 Poolse zloty (PLN) ontvangen ter vergoeding van de door haar geleden immateriële schade, alsmede uit hoofde van artikel 446, lid 3, k.c. een bedrag van 5 000 PLN ter vergoeding van de aanzienlijke verslechtering van haar levensomstandigheden.

4. Uiteindelijk is A. K. er door [...] van in kennis gesteld dat het dekkingsbedrag van de wettelijke aansprakelijkheidspolis nr. [...] was bereikt.

Vordering en standpunten van partijen

5. Verzoekster vordert van de Schatkist een bedrag van 78 000 PLN, vermeerderd met de verschuldigde vertragingsrente, ter vergoeding van de schade die zij heeft geleden als gevolg van de onvolledige omzetting van richtlijn 2005/14. Zij betoogt dat zij, indien deze richtlijn correct was omgezet, een bijkomend bedrag van 78 000 PLN zou hebben ontvangen als vergoeding voor de immateriële schade die zij heeft geleden als gevolg van het overlijden van haar moeder. De gebrekkige omzetting heeft haar de mogelijkheid ontnomen dit bedrag

van [...] te ontvangen, wat betekent dat verweerder verzoekster vermogensschade ten belope van dat bedrag heeft berokkend.

6. Verzoekster is van mening dat de Poolse Staat verplicht was de bepalingen van richtlijn 2005/14 aldus om te zetten dat met ingang van 11 december 2009 het dekkingsbedrag van alle overeenkomsten voor de verplichte verzekering van de wettelijke aansprakelijkheid van bestuurders van motorrijtuigen in het geval van lichamelijk letsel 2 500 000 EUR per ongeval bedroeg. De ustawa o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej (wet tot wijziging van de wet betreffende de verplichte verzekering, het garantiefonds voor het verzekeringswezen en het Poolse bureau van verzekeraars van autoverkeersrisico's en van de wet op de verzekeringsactiviteit) van 24 mei 2007 (hierna ook: „wet van 24 mei 2007”) heeft de geboden bescherming evenwel aldus gediversifieerd dat het niveau van bescherming van slachtoffers van schadegevallen die zich hebben voorgedaan tussen 11 december 2009 en december 2010 afhing van de datum van sluiting van de verzekeringsovereenkomst. In die periode liepen namelijk zowel overeenkomsten die na 11 **[Or. 3]** december 2009 waren gesloten en waarin werd voorzien in een dekkingsbedrag van 2 500 000 EUR als overeenkomsten die vóór 11 december 2009 waren gesloten en waarbij het dekkingsbedrag slechts 1 500 000 EUR bedroeg.

7. De Schatkist, die als verweerder optreedt en die wordt vertegenwoordigd door de minister [...], concludeert tot afwijzing van de vordering op grond dat de richtlijn correct is omgezet. Verweerder beroept zich op het beginsel *lex retro non agit* en wijst er bovendien op dat de Europese Commissie een niet-nakomingsprocedure tegen Polen had ingeleid [OMISSIS] [...] wegens onjuiste omzetting van richtlijn 2005/14, maar dat de Commissie op 28 april 2016 heeft besloten deze procedure te beëindigen. Verweerder is van mening dat de Commissie derhalve heeft geconcludeerd dat er geen sprake is van schending van het Unierecht.

Relevante bepalingen van Unierecht

8. Richtlijn 2005/14

Artikel 2

Wijzigingen in richtlijn 84/5/EEG

Artikel 1 van richtlijn 84/5/EEG wordt vervangen door:

„Artikel 1

1. De verzekering bedoeld in artikel 3, lid 1, van richtlijn 72/166/EEG dekt zowel materiële schade als lichamelijk letsel.

2. Onverminderd door de lidstaten voorgeschreven hogere dekkingen, eist iedere lidstaat dat deze verzekering verplicht is voor ten minste de volgende bedragen:

a) voor lichamelijk letsel, een minimumbedrag van EUR 1 000 000 per slachtoffer of van EUR 5 000 000 per ongeval, ongeacht het aantal slachtoffers;

b) voor materiële schade, EUR 1 000 000 per ongeval, ongeacht het aantal slachtoffers.

Zo nodig, kunnen de lidstaten een overgangperiode van maximaal vijf jaar vaststellen te rekenen vanaf het tijdstip van omzetting van richtlijn 2005/14/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 houdende wijziging van de richtlijnen 72/166/EEG, 84/5/EEG, 88/357/EEG en 90/232/EEG van de Raad en richtlijn 2000/26/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven om hun minimumdekkingsbedragen aan te passen aan de in dit lid voorgeschreven bedragen.

De lidstaten die een dergelijke overgangperiode vaststellen, stellen de Commissie daarvan in kennis met opgave van de duur van de overgangperiode.

Binnen 30 maanden na de datum van omzetting van richtlijn 2005/14/EG dienen de lidstaten de dekkingen te verhogen tot ten minste de helft van de in dit lid voorgeschreven bedragen.”

9. Richtlijn 2009/103

Artikel 29 Intrekking

De richtlijnen 72/166/EEG, 84/5/EEG, 90/232/EEG, 2000/26/EG en 2005/14/EG, zoals gewijzigd bij de in bijlage I, deel A, genoemde richtlijnen, worden ingetrokken, onverminderd de verplichtingen van de lidstaten met betrekking tot de in bijlage I, deel B, genoemde termijnen voor omzetting in nationaal recht en toepassing van de aldaar genoemde richtlijnen. [...] **[Or. 4]**

Relevante bepalingen van nationaal recht

10. Ustawa o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności van 24 mei 2007 (Dz. U. nr. 102, volgnr. 691)

Artikel 1

In de wet o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych [wet tot wijziging van de wet betreffende de verplichte verzekering, het garantiefonds voor

het verzekeringswezen en het Poolse bureau van verzekeraars van autoverkeersrisico's] van 22 mei 2003 (Dz. U. nr. 124, volgnr. 1152, zoals gewijzigd) worden de hiernavolgende wijzigingen aangebracht:

lid 1 [...]

lid 2) artikel 36, lid 1, wordt vervangen door: 1. De schadevergoeding wordt vastgesteld en uitbetaald binnen de grenzen van de wettelijke aansprakelijkheid van de houder of bestuurder van het motorrijtuig maar kan niet hoger zijn dan het in de verzekeringsovereenkomst vastgestelde dekkingbedrag. Het dekkingbedrag kan niet lager zijn dan het equivalent in PLN van:

1) in het geval van lichamelijk letsel - 5 000 000 EUR per ongeval waarvan de gevolgen door de verzekering worden gedekt, ongeacht het aantal slachtoffers,

2) in het geval van materiële schade - 1 000 000 EUR per ongeval waarvan de gevolgen door de verzekering worden gedekt, ongeacht het aantal slachtoffers

- vastgesteld op basis van de door Narodowy Bank Polski [de centrale bank van Polen] gepubliceerde gemiddelde wisselkoers die geldt op de datum van het schadegeval.

[...]

Artikel 3

Op verzekeringsovereenkomsten die zijn gesloten vóór de datum van inwerkingtreding van de onderhavige wet zijn de tot op heden geldende bepalingen van toepassing.

Artikel 5

In het geval van overeenkomsten ter verzekering van de wettelijke aansprakelijkheid van houders van motorrijtuigen en overeenkomsten ter verzekering van de wettelijke aansprakelijkheid van landbouwers is het minimumdekkingbedrag het equivalent in PLN van:

1) met betrekking tot overeenkomsten die uiterlijk op 10 december 2009 zijn gesloten:

a) in het geval van lichamelijk letsel - 1 500 000 EUR per ongeval waarvan de gevolgen door de verzekering worden gedekt, ongeacht het aantal slachtoffers,

b) in het geval van zaakschade - 300 000 EUR per ongeval waarvan de gevolgen door de verzekering worden gedekt, ongeacht het aantal slachtoffers

- vastgesteld op basis van de door Narodowy Bank Polski gepubliceerde gemiddelde wisselkoers die geldt op de datum van het schadegeval.

2) met betrekking tot overeenkomsten die tussen 11 december 2009 en 10 juni 2012 zijn gesloten:

a) in het geval van lichamelijk letsel - 2 500 000 EUR per ongeval waarvan de gevolgen door de verzekering worden gedekt, ongeacht het aantal slachtoffers,

b) in het geval van zaakschade - 500 000 EUR per ongeval waarvan de gevolgen door de verzekering worden gedekt, ongeacht het aantal slachtoffers **[Or.5]**

- vastgesteld op basis van de door Narodowy Bank Polski gepubliceerde gemiddelde wisselkoers die geldt op de datum van het schadegeval.

11. Kodeks cywilny

Artikel 446, lid 1. Indien het slachtoffer is overleden als gevolg van zijn lichamelijk letsel of de schade aan zijn gezondheid, dient degene die gehouden is tot vergoeding van de schade de medische kosten en de begrafenis kosten te vergoeden. [...]

Lid 4. De rechter kan aan de naaste familieleden van de overledene tevens een passende financiële vergoeding voor de geleden immateriële schade toekennen.

Artikel 417, lid 1. Voor schade die is veroorzaakt door een onrechtmatige handeling of nalatigheid in de uitoefening van overheidsgezag berust de aansprakelijkheid bij de Schatkist, de lokale overheid of een andere rechtspersoon die krachtens de wet belast is met de uitoefening van dat gezag.

Artikel 417¹, lid 4. Indien de schade is veroorzaakt door verzuim een regeling vast te stellen die door een wettelijke bepaling wordt voorgeschreven, wordt de onrechtmatigheid daarvan vastgesteld door de rechterlijke instantie waarbij de zaak omtrent de schadevergoeding aanhangig is.

12. Ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (wet betreffende de verplichte verzekering, het garantiefonds voor het verzekeringswezen en het Poolse bureau van verzekeraars van autoverkeersrisico's) van 22 mei 2003 (Dz. U. nr. 124, volgnr. 1152):

Artikel 19, lid 1. Slachtoffers kunnen hun vorderingen in verband met gebeurtenissen die worden gedekt door een verplichte wettelijke aansprakelijkheidsverzekering rechtstreeks bij de verzekeraar geldend maken. [...]

Artikel 26, lid 1. Onverminderd artikel 27 worden overeenkomsten ter verzekering van de wettelijke aansprakelijkheid van bestuurders van motorrijtuigen gesloten voor een periode van 12 maanden.

Verloop van de civielrechtelijke procedure tot op heden

13. Bij beslissing van 30 mei 2016 heeft de SO de ingestelde vordering afgewezen op grond dat het dekkingsbedrag van polis nr. [...] niet is bereikt en dat verzoekster derhalve geen schade heeft geleden. De SA [OMISSIS] heeft de genoemde beslissing vernietigd en heeft geoordeeld dat de zaak opnieuw moest worden behandeld. De SA heeft vastgesteld dat het dekkingsbedrag uiteindelijk is bereikt, zodat de SO het verwijt van onjuiste omzetting van richtlijn 2005/14 diende te onderzoeken en diende vast te stellen of verzoekster schade heeft geleden.

14. Bij beslissing van 20 maart 2019 heeft de SO de vordering opnieuw afgewezen.

15. Onder verwijzing naar artikel 417¹, lid 4, k.c. heeft deze rechterlijke instantie vastgesteld dat de wettelijke bepalingen de burgers niet het recht geven om een vergoeding van immateriële schade te vorderen in het geval van verzuim van de wetgever. Naar het oordeel van de SO vordert verzoekster namelijk een vergoeding voor immateriële schade en niet voor materiële schade.

16. De SO heeft tevens geoordeeld dat richtlijn 2005/14 correct is uitgevoerd en dat daarbij gebruik is gemaakt van de toegestane overgangsperioden voor de verhoging van de dekkingsbedragen tot de helft van het streefbedrag en het uiteindelijke dekkingsniveau. Volgens de SO had de in de richtlijn neergelegde verplichting tot verhoging van de dekkingsbedragen enkel betrekking op overeenkomsten die na het verstrijken van de overgangsperiode zijn gesloten en strekte zij niet tot verhoging van de dekkingsbedragen in overeenkomsten die vóór het verstrijken van die periode waren gesloten, zelfs niet als deze overeenkomsten ook gedurende een bepaalde periode na het verstrijken ervan verzekeringsdekking [Or.6] boden. De rechter heeft zich beroepen op het beginsel van rechtszekerheid, het beginsel *lex retro non agit* en het beginsel van contractvrijheid.

17. De Poolse wetgever, die de voorschriften van de richtlijn heeft omgezet in de Poolse rechtsorde bij de op 11 juni 2007 in werking getreden wet van 24 mei 2007, heeft gebruikgemaakt van zijn bevoegdheden met betrekking tot de overgangsperioden en heeft in artikel 5 van deze wet voorzien in een geleidelijke verhoging van het dekkingsbedrag. In voornoemd artikel is met name bepaald dat in het geval van overeenkomsten ter verzekering van de wettelijke aansprakelijkheid van houders van motorrijtuigen het minimumdekkingsbedrag het equivalent in PLN is van:

- met betrekking tot overeenkomsten die uiterlijk op 10 december 2009 zijn gesloten, in het geval van lichamelijk letsel - 1 500 000 EUR per ongeval waarvan de gevolgen door de verzekering worden gedekt, ongeacht het aantal slachtoffers,
- met betrekking tot overeenkomsten die tussen 11 december 2009 en 10 juni 2012 zijn gesloten, in het geval van lichamelijk letsel - 2 500 000 EUR per ongeval waarvan de gevolgen door de verzekering worden gedekt, ongeacht het aantal slachtoffers.

18. Voor overeenkomsten die tussen 11 december 2009 en 10 juni 2012 zijn gesloten heeft de wetgever het dekkingsbedrag dus verhoogd tot de helft van het streefbedrag. De overeenkomst ter verzekering van de wettelijke aansprakelijkheid van de veroorzaker van het ongeval waarbij verzoeksters moeder is overleden, is gesloten op 8 december 2009. Op deze overeenkomst is artikel 5, punt 1, van de wet van 24 mei 2007 van toepassing. Daarin is bepaald dat in het geval van lichamelijk letsel gebruik wordt gemaakt van een minimumdekkingsbedrag van 1 500 000 EUR per ongeval waarvan de gevolgen door de verzekering worden gedekt, ongeacht het aantal slachtoffers.

19. De SO was van oordeel dat richtlijn 2005/14 aldus volledig is omgezet en dat een dergelijke omzetting niet gebrekkig was.

20. Verzoekster heeft tegen de beslissing van de SO van 20 maart 2019 hoger beroep ingesteld en heeft daarbij met name aangevoerd dat artikel 417¹, lid 4, k.c. is geschonden omdat ten onrechte is aangenomen dat verweerder richtlijn 2005/14 correct in nationaal recht heeft omgezet.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzingsbeslissing

21. De SA merkt op dat sinds het arrest van 24 oktober 2013, ██████████ C-22/12, EU:C:2013:692, vaststaat dat de verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid waartoe gebruik van motorrijtuigen aanleiding kan geven de vergoeding moet dekken van immateriële schade die is geleden door de naasten van bij een verkeersongeval overleden slachtoffers, voor zover een dergelijke vergoeding in het toepasselijke nationale recht uit hoofde van de wettelijke aansprakelijkheid van de verzekerde is voorzien. Deze bescherming geldt voor eenieder die overeenkomstig het nationale recht inzake wettelijke aansprakelijkheid recht heeft op vergoeding van door motorrijtuigen veroorzaakte schade.

22. De Poolse wetgeving voorziet in artikel 446, lid 4, k.c. in een dergelijke vergoeding voor immateriële schade. Deze valt onder de verplichte verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid van houders van motorrijtuigen.

23. De SA is van mening dat, indien verzoekster de haar door [...] verschuldigde geldelijke vergoeding voor immateriële schade niet heeft ontvangen omdat het dekkingsbedrag is bereikt, zij vermogensschade heeft geleden die overeenkomt met het verschil tussen de door [...] uitbetaalde vergoeding en de verschuldigde vergoeding. Indien het verwijt van onjuiste omzetting van de richtlijn terecht blijkt te zijn, is de Schatkist krachtens artikel 417¹, lid 4, k.c. aansprakelijk voor de aldus ontstane schade.

24. De SA wijst erop dat richtlijn 2005/14 overeenkomstig overweging 10 ervan tot doel heeft de slachtoffers te beschermen. De SA vindt in richtlijn 2005/14 geen enkele aanwijzing die erop wijst dat het verhoogde beschermingsniveau alleen betrekking kan hebben op een deel van de slachtoffers gedurende een periode van één jaar na het verstrijken van de overgangsperiode van 30 maanden (en, naar

analogie, van één jaar na het verstrijken van de overgangperiode van 5 jaar). De richtlijn bevat met name geen bepalingen die de verplichting tot verhoging van het dekkingsbedrag uitdrukkelijk beperken tot overeenkomsten die na 11 december 2009 zijn gesloten, en verzekeringsovereenkomsten die eerder zijn gesloten maar gedurende een bepaalde periode na 11 december 2009 nog van kracht waren, volledig van deze verplichting uitsluiten.

25. De SA ziet geen redenen ter rechtvaardiging van een verschillend niveau van rechtsbescherming voor personen die tegelijkertijd het slachtoffer van verschillende verkeersongevallen zijn geworden, temeer daar een dergelijk onderscheid afhankelijk zou zijn van toeval, namelijk van de datum **[Or.7]** van sluiting van de verzekeringsovereenkomst waardoor het voertuig van de veroorzaker van het schadegeval wordt gedekt. De SA vindt geen argumenten die ervoor pleiten dat de richtlijn juridisch gezien aldus kan worden uitgelegd dat er tegelijkertijd overeenkomsten van kracht kunnen zijn waarbij het in het kader van de verplichte wettelijke aansprakelijkheidsverzekering verzekerde bedrag 2 500 000 EUR bedraagt en overeenkomsten waarbij dit bedrag aanzienlijk lager is, namelijk 1 500 000 EUR.

26. De SA acht het inroepen door verweerder en de SO van het beginsel *lex retro non agit* niet overtuigend. Dit beginsel verzet zich er niet tegen dat lopende contractuele betrekkingen voor de toekomst worden gewijzigd.

27. De verwijzing naar het beginsel van rechtszekerheid is in dit geval eveneens twijfelachtig. De lange periode voor de omzetting van de richtlijn en het recht op gebruikmaking van overgangperiodes hebben het namelijk mogelijk gemaakt om het wetgevingsproces tijdig tot een goed einde te brengen, zodat partijen bij verzekeringsovereenkomsten die zijn gesloten in december 2008 en in de loop van 2009 zich bewust waren van het feit dat het niveau van de verleende bescherming voor schadegevallen die zich na 11 december 2009 zouden voordoen, hoger zou zijn. Bijgevolg hadden de verzekeraars de te betalen verzekeringspremie kunnen aanpassen aan het nieuwe dekkingsbedrag. Het nieuwe dekkingsbedrag kon derhalve met inachtneming van het beginsel van rechtszekerheid in alle verzekeringsovereenkomsten worden ingevoerd met werking vanaf 11 december 2009.

28. Om deze redenen is de SA geneigd om artikel 2 van richtlijn 2005/14 uit te leggen op de wijze die door verzoekster wordt voorgesteld.

29. Het lijkt voor de SA geen twijfel dat het in artikel 2 van richtlijn 2005/14 beoogde resultaat er onder meer in bestond bepaalde rechten aan particulieren toe te kennen. Deze bepaling had tot doel het niveau van bescherming van slachtoffers te verhogen, met name door middel van een verhoging van de dekkingsbedragen in verzekeringsovereenkomsten. Indien zou blijken dat de Poolse Staat de richtlijn onvolledig en dus op gebrekkige wijze heeft omgezet, zou derhalve ongetwijfeld zijn voldaan aan de eerste voorwaarde voor aansprakelijkheid (in dat opzicht verwijst de SA naar het arrest van 19 november

1991, ██████████ e. a., C-6/90 en C-9/90, EU:C:1991:428, en met name naar de overwegingen in de punten 33-41 daarvan). Pas wanneer uitsluitel over die voorwaarde is gegeven, zal in het hoofdgeding moeten worden nagegaan of en in welke mate verzoekster schade heeft geleden dat in een causaal verband staat met de schending van de op de verwerende Staat rustende verplichting.

30. Tegelijkertijd is de SA van mening dat de overige juridische argumenten van de SO gebrekkig zijn. Het lijkt geen twijfel dat verzoekster in dit geval vergoeding van vermogensschade van de Schatkist vordert. Verzoekster betoogt dat zij als gevolg van de onvolledige omzetting van de richtlijn geen verdere vergoeding ten bedrage van 78 000 PLN van de verzekeraar kon verkrijgen voor de immateriële schade die zij heeft geleden als gevolg van het overlijden van haar moeder. Volgens de SO was de door de verzekeraar aan verzoekster verschuldigde vergoeding inderdaad bedoeld als compensatie voor geleden immateriële schade. Dit neemt niet weg dat de in het Poolse recht voorgeschreven vorm van vergoeding van immateriële schade een vergoeding in geld is. Derhalve moet worden aangenomen dat een gebrekkige omzetting van de richtlijn verzoekster mogelijk vermogensschade heeft berokkend, namelijk als gevolg van het feit dat zij van de verzekeraar geen vergoeding in geld heeft ontvangen. Dat verzoeksters onvervulde geldvorderingen op de verzekeraar voortvloeien uit de immateriële schade die zij heeft geleden als gevolg van het overlijden van haar moeder staat er niet aan in de weg dat haar vordering op de Schatkist als vordering van vergoeding van materiële schade wordt gekwalificeerd.

31. Aangezien het Hof zich nog niet over deze kwestie heeft uitgesproken, heeft de SA het in de hierboven uiteengezette omstandigheden noodzakelijk geacht de procedure te schorsen en het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 2 van richtlijn 2005/14/EG.

[OMISSIS]